

OBSAH

Předmluva	...9
Poděkování	...11
1 MOUDROST VĚKŮ (<i>E. Strouhal</i>)	...13
1.1 Texty – klíč k lékařství starověkých Egypťanů	...15
1.2 Český překlad staroegyptských lékařských textů	...20
1.3 Program „Lékařství starých Egypťanů“	...20
2 PAPYROVÉ SVITKY EGYPTSKÝCH LÉKAŘŮ (<i>H. Vymazalová</i>)	...23
2.1 Papyrus z Káhúnu	...24
2.2 Papyry z Ramessea	...24
2.3 Papyrus Smithův	...25
2.4 Papyrus Ebersův	...26
2.5 Papyrus Hearstův	...26
2.6 Papyrus Londýn BM 10059	...27
2.7 Papyrus Carlsberg VIII	...27
2.8 Papyrus Berlín 3038	...28
2.9 Papyry Chestera Beatyho	...28
2.10 Kniha pro matku a dítě (papyrus Berlín 3027)	...29
3 STAROEGYPTSKÁ CHIRURGIE (<i>B. Vachala, E. Strouhal</i>)	...31
3.1 Lékařské texty věnované chirurgii (<i>B. Vachala</i>)	...31
3.2 Přísady léčivých prostředků pro chirurgickou léčbu (<i>H. Vymazalová</i>)	...35
3.2.1 Přísady nerostného původu	...36
3.2.2 Přísady rostlinného původu	...36
3.2.3 Přísady živočišného původu	...37
3.3 Překlad chirurgických případů (<i>B. Vachala</i>)	...38
3.3.1 Papyrus Smithův	...38
3.3.2 Papyrus Ebersův	...58
3.4 Chirurgické ošetření úrazů a jiných chorob (<i>E. Strouhal</i>)	...64

3.4.1	Poranění lebeční klenby	...64
3.4.2	Poranění čela	...70
3.4.3	Poranění nosu	...71
3.4.4	Poranění tváře	...72
3.4.5	Poranění spánku	...73
3.4.6	Poranění ucha	...74
3.4.7	Poranění dolní čelisti	...75
3.4.8	Poranění rtu	...75
3.4.9	Poranění brady	...75
3.4.10	Poranění hrdla	...75
3.4.11	Poranění krčních obratlů	...76
3.4.12	Poranění klíčních kostí	...79
3.4.13	Poranění pažní kosti	...80
3.4.14	Onemocnění hrudníku	...80
3.4.15	Poranění ramene a zad	...83
3.5	Léčba nožem nebo žhavou tyčinkou (<i>E. Strouhal</i>)	...84
3.5.1	Benigní nádory	...84
3.5.2	Cysta ve vlasech	...86
3.5.3	Zánětlivá vyklenutí	...86
3.5.4	Pupeční kýla	...87
3.5.5	Vyklenutí podkožním krvácením	...88
3.5.6	Vyklenutí parazitární cystou	...88
3.5.7	Vyklenutí tekutinou v břišní dutině	...89
3.5.8	Vyklenutí nejasného původu	...89
3.6	Operatéri a jejich zákroky (<i>E. Strouhal</i>)	...91
3.6.1	Otázka existence specializovaných chirurgů	...91
3.6.2	Vyšetření nemocného k stanovení diagnózy a prognózy	...95
3.6.3	Chirurgické nástroje a pomůcky	...97
3.6.4	Tlumení bolesti	...100
3.6.5	Doklady operačních zákroků	...103
4	PÉČE O ŽENU A DÍTĚ (<i>H. Vymazalová, E. Strouhal</i>)	...109
4.1	Lékařské texty věnované ženám a dětem (<i>H. Vymazalová</i>)	...109
4.2	Přísady léčivých prostředků pro ženy a děti (<i>H. Vymazalová</i>)	...114
4.2.1	Jednotky	...114
4.2.2	Přísady z kuchyně	...115

4.2.3	Přísady nerostného původu	...115
4.2.4	Přísady rostlinného původu	...116
4.2.5	Přísady živočišného původu	...118
4.2.6	Další různé přísady	...118
4.3	Překlad textů (<i>H. Vymazalová</i>)	...119
4.3.1	Papyrus z Káhúnu	...119
4.3.2	Papyry z Ramessea	...124
4.3.3	Papyrus Smithův	...128
4.3.4	Papyrus Ebersův	...128
4.3.5	Papyrus Londýn (BM 10059)	...135
4.3.6	Papyrus Carlsberg VIII	...136
4.3.7	Papyrus Berlín 3038	...137
4.3.8	Kniha pro matku a dítě (papyrus Berlín 3027)	...140
4.4	Lékařství a ženy (<i>H. Vymazalová, E. Strouhal</i>)	...148
4.4.1	Bolesti	...153
4.4.2	Horečka, otoky	...158
4.4.3	Krvácení a menstruace	...159
4.4.4	Močové potíže	...162
4.4.5	Jiné ženské potíže	...163
4.4.6	Podpora početí	...166
4.4.7	Zabránění početí	...169
4.4.8	Testy plodnosti a těhotenství	...171
4.4.9	Těhotenství	...178
4.4.10	Porod	...181
4.4.11	Poporodní péče o matku	...189
4.4.12	Prsy	...195
4.5	Péče o děti (<i>H. Vymazalová, E. Strouhal</i>)	...200
4.5.1	Testy životaschopnosti novorozence	...201
4.5.2	Kojení a mateřské mléko	...205
4.5.3	Dětské nemoci	...208
4.5.4	Potíže s močením a stolicí	...215

Shrnutí ...218

Summary ...220

Stručný přehled dějin starého Egypta ...222

Bibliografie ...224